

“ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਗੀਆਂ ਹੋਣਾਂ ਕੀਤੀਆਂ” !

ਬਾਬੀਬਲ ਪਾਠ #12

V. ਢੁਜੇ ਤੋਂ ਤੀਜੇ ਪਸਾਰ ਤਕ (ਚੱਲਦਾ)।

੯. ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵੱਡਾ ਸਮੂਹ।¹

1. ਮੌਕਾ ਅਤੇ ਹਲਾਤ (ਮੱਤੀ 13: 1-3; ਮਰਕੁਸ 4: 1, 2; ਲੂਕਾ 8: 4)।
2. ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (ਮੱਤੀ 13: 3 - 23; ਮਰਕੁਸ 4: 3-25; ਲੂਕਾ 8: 5-18)।
3. ਉੱਗਣ ਵਾਲੇ ਬੀਜ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਮਰਕੁਸ 4: 26-29)।
4. ਜੰਗਲੀ ਬੁਟੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਮੱਤੀ 13: 24-30)।
5. ਰਾਈ ਦੇ ਬੀਜ ਅਤੇ ਖਮੀਰ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਮੱਤੀ 13: 31-35; ਮਰਕੁਸ 4: 30-34)।
6. ਜੰਗਲੀ ਬੀਜ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (ਮੱਤੀ 13: 36-43)।
7. ਖਜ਼ਾਨੇ ਅਤੇ ਮੌਤੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਮੱਤੀ 13: 44-46)।
8. ਜਾਲ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਮੱਤੀ 13: 47-53)।

ਜਾਣ ਪਛਾਣ

ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਇਕ ਸਰਵੇਖਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ‘‘ਮਸਰੂਫ ਦਿਨ’’ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਮੁੱਖ ਘਟਨਾ ਫਰੀਸੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸੂ ਸੈਤਾਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੀ ਬਦਲ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲੱਗਾ (ਮੱਤੀ 13: 34, 35; ਮਰਕੁਸ 4: 33, 34)। ਅਗਲਾ ਨਤੀਜਾ ਮਸੀਹ ਦੇ ਗਲੀਲ ਦੀ ਸ਼ੀਲ ਦੇ ਪਾਰ ਜਾਣ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲਿਖਤ ਘਟਨਾ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 4: 33, 35)। ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਜਿਸੂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਸਫਰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਾਂਗੇ, ਉਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ‘‘ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵੱਡੇ ਸਮੂਹ’’ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਆਂਗੇ।²

ਪਿਛਲਾ ਪਾਠ ਜਿਸੂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਹਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਉਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਮੁੱਕਿਆ ਸੀ (ਮੱਤੀ 12: 46-50)। ਉਸਦੇ ਬਾਅਦ, ਮਸੀਹ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਆਪਣੀ ਇਕ ਪਸੰਦੀਦਾ ਥਾਂ, ਗਲੀਲ ਦੀ ਸ਼ੀਲ ਦੇ ਕੰਢੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ।

(ਮੱਤੀ 13: 1; ਮਰਕੁਸ 4: 1)। ਆਮ ਵਾਂਗ ਲੋਕ ਹਰ ਪਾਸਿਓਂ ਉਹਦੀ ਸੁਣਨ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਸਨ (ਲੂਕਾ 8: 4), ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਉਹਨੂੰ ਕੰਢੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੇੜੀ ਵਿਚ ਬਹਿ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਪਈ (ਮੱਤੀ 13: 2; ਮਰਕੁਸ 4: 1)।

ਹਾਲਾਤ ਜਾਣੇ ਪਛਾਣੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਲੜੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਹਾਣੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਬੇਹੱਦ ਛੋਟੀਆਂ। ‘ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਿੱਸਟਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਕਰੀਆਂ’ (ਮੱਤੀ 13: 3; ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 4: 2)।

ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਸੂ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਸਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪਹਾੜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੂਕਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿੱਚ, ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਨੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ‘‘ਦਿੱਸਟਾਂਤ ਕਿਹਾ’’ (ਲੂਕਾ 6: 39)। ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਦਿੱਸਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਦਿੱਸਟਾਂਤ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਢੰਗ ਬਣ ਗਏ। ਸਮਉਣ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਕਰਜਾਈਆਂ ਦਾ ਦਿੱਸਟਾਂਤ ਦਿੱਤਾ (ਲੂਕਾ 7: 41, 42)।³ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸੱਤ ਬਦਰੂਹਾਂ ਦੀ ਉਸ ਉਦਾਹਰਣ ਨੂੰ ਦਿੱਸਟਾਂਤ ਦੀ ਸ੍ਰੋਣੀ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹਨ (ਲੂਕਾ 11: 24–26)।⁴ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਮਸੀਹ ਦੇ ਦਿੱਸਟਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੀ ਫਰਕ ਸੀ। ਮੱਤੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘‘ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਿਸੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਸਟਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਸੁਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਸਟਾਂਤ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੋਲਦਾ’’,⁵ (ਮੱਤੀ 13: 34; ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 4: 33, 34)। ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਸਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਦਿੱਸਟਾਂਤ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਪਿਆਮ ਬਣ ਗਏ।

ਜਿਸੂ ਦੀ ਬਾਕੀ ਸੇਵਕਾਈ ਵਿਚ ਦਿੱਸਟਾਂਤ ਬੇਹੱਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਦਿੱਸਟਾਂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਆਮ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ‘‘ਮਸਰੂਫ ਦਿਨ’’ ਉੱਤੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕਹੇ ਦਸ ਜਾਂ ਵੱਧ ਦਿੱਸਟਾਂਤ ਵੇਖਾਂਗੇ।

ਦਿੱਸਟਾਂਤ: ਇਕ ਵਿਆਖਿਆ

(ਮੱਤੀ 13:10-17; ਮਰਕੁਸ 4:10-13, 21-25; ਲੂਕਾ 8:9, 10, 16-18)

ਦਿੱਸਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਇਕੱਲਾ ਜਿਸੂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਿੱਸਟਾਂਤ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲ-ਓ-ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਛਾਏ ਹੋਏ ਸਨ (ਜਬੂਰ 78: 2;⁶ ਹਿਜਕੀਏਲ 17: 2; 20: 49; 24: 3; ਹੋਸ਼ਿਆ 12: 10)। ਤਾਂ ਵੀ ਮਸੀਹ ਹੀ ‘‘ਦਿੱਸਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਗੁਰੂ ਹੈ।’’⁷ ਦਿੱਸਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਣ ਤੇ, ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਮਸੀਹ ਵੱਲ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਫ. ਲੇਗਰਡ ਸਮਿੱਖ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘‘ਮਹਾਨ ਗੁਰੂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਿਸੂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਢੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। . . . ਪਰ, ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਢੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਉਸਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਢੰਗ ਸ਼ਾਇਦ ਦਿੱਸਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਹੈ।’’⁸ ਐੱਚ. ਆਈ. ਹੋਸਟਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, ‘‘ਜਿਸੂ ਦੇ ਦਿੱਸਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਬੇ-ਬਿਆਨ ਹੈ: ‘‘ਉਹ ਸਾਦਗੀ, ਡੱਪਿਆਈ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਭਾਵਨਾ ਭਾਵ ਰੂਹਾਨੀ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਬੇਹਤਰੀਨ ਸਾਹਿਤਕ ਕਲਾ ਹੈ।’’⁹

ਦਿੱਸਟਾਂਤ: ਕੀ?

‘‘ਦਿੱਸਟਾਂਤ’’ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ‘‘parable’’ ਸ਼ਬਦ ਮਿਸ਼ਰਤ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*parabole*)

ਤੋਂ ਨਿੱਕਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ “ਸੱਟਣਾ” (ballo) ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਲੇ ਨਾਉਂ ਰੂਪ ਨਾਲ ‘‘ਦੇ ਨਾਲ’’ (para) ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਲੇ ਯੂਨਾਨੀ ਉਪਸਰਗ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ ‘‘ਦੇ ਨਾਲ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ।’’ ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ‘‘ਸਮਾਨਾਂਤਰ’’ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਰੇਖਾਵਾਂ ਵਾਹ ਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ, ਗੱਲ ਜਾਂ ਕਹਾਣੀ (ਕਹੀ ਗਈ) ਕਿਸੇ ਰੂਹਾਨੀ ਸਚਿਆਈ (ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਅਣਕਹੀ) ਦੇ ‘‘ਨਾਲ ਸੁੱਟਿਆ’’ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੱਲ ਜਾਂ ਕਹਾਣੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਸਿੱਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਮਹੱਵਪੂਰਣ ਅਰਥਾਤ ਛੂੰਘੀ ਸੱਚਿਆਈ ਦੱਸਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਮਾਨਾਂਤਰਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਜਾਂ ਕਹਾਣੀ

ਅਣਕਹੀ ਰੂਹਾਨੀ ਸਚਿਆਈ

ਹਰਮੀਨਿਉਟਿਕਸ¹⁰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥ ‘‘ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੱਤੀ ਉਪਮਾ’’ ਹੈ।¹¹ ਉਪਮਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ *simile* (ਬੋਲਣ ਵਿਚ ‘‘ਸਿਮਲੀ’’), ‘‘ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਲੰਕਾਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘‘ਜਿਵੇਂ’’ ਜਾਂ ‘‘ਵਾਂਗ’’ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ‘‘ਲੂੰਬੜੀ ਵਾਂਗ ਚਲਾਕ’’ ਜਾਂ ‘‘ਵਾਂਗ’’ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ‘‘ਲੂੰਬੜੀ ਵਾਂਗ ਚਲਾਕ’’ ਅਤੇ ‘‘ਚੁੰਕੰਦਰ ਵਾਂਗ ਲਾਲ’’ ਉਪਮਾਵਾਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ; ਪਰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇੱਥੇ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ‘‘ਦੇ ਸਮਾਨ’’ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਾਂਗ ਕੁਝ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 13:31, 33, 44, 45), ਪਰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ (ਮੱਤੀ 13:3; ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 7:41, 42)। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਕਈ ਵਾਰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ‘‘ਵਿਸਤਾਰ ਵਿਚ’’ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬਲਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਖੇਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਲੂਕਾ 6:39)।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਨੂੰ ‘‘ਸੁਰਗੀ ਅਰਥ ਵਾਲੀ ਸੰਸਾਰਿਕ ਕਹਾਣੀ’’ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਨੇਕ ਸਾਮਰੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਲੂਕਾ 10:30-37) ਅਤੇ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਲੂਕਾ 15: 11-32) ਵਰਗੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 6:39; 8:16)।

ਜਿਸੂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖ ਸੂਚੀਆਂ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਮਿਲ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਮਾਵਾਂ ਰੂਪਕਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਦਾਹਰਣ ਆਖਦੇ ਹਾਂ।¹² ਲੂਕਾ 4:23 ਵਿਚ ਮਸ਼ਿਹ ਨੇ ਇਕ ਕਹਾਵਤ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਆਖਿਆ।¹³ ਇਸ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਲਾਤ¹⁴ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਨਜਾਣ

ਹੁਹਾਨੀ ਸਚਿਆਈਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਹਿਲੇ ਵਾਲੀ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੀ ਵਾਲੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਣਕਹੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ: ਕਿਉਂ?

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਯਿਸੂ ਰਾਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਚੇਲੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ਉਸ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇਕਾਂਤ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ, ‘‘ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਕੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ?’’ (ਮੱਤੀ 13: 10)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ?

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ, ਉਸ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਸਚਿਆਈ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਮਹੱਤਵ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ:

- ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦੇ ਹਨ: ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਨਾ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।
- ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ: ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ‘‘ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?’’
- ਉਹ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੰਖੇਪ ਸਿਧਾਂਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।
- ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸਾਡੀ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਅਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹੁਹਾਨੀ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਸਿਆਣੇ ਉਸਤਾਦ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ, ‘‘ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕੱਢਦਾ ਹੈ’’ (ਮੱਤੀ 13: 52)। ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਚਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਹੈ।

ਦੂਜਾ, ਉਸ ਨੇ ਬੰਦ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ ਅਤੇ ਸੁਣਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ’’ (ਮੱਤੀ 13: 13)। ਉਸ ਨੇ ਯਸਾਯਾਹ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ: ‘‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਸ ਪਰਜਾ ਦਾ ਮਨ ਮੋਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਕੰਨਾ ਨਾਲ ਉੱਚਾ ਸੁਣਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਲਈਆਂ ਹਨ ...’’ (ਮੱਤੀ 13: 15; ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 6: 10)।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ, ਲੜੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖੋ: ਯਿਸੂ ਤੇ ਸੈਤਾਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਇਲਜਾਮ ਲਾ ਕੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਅਜਿਹੇ ਸਖ਼ਤ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸੁਣਦੇ ਸੀ।

ਅਜਿਹੇ ਉਲਟੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ, ਜਿਸੂ ‘‘ਕਹਾਣੀਆਂ’’ ਸੁਣਾਉਣ ਲੱਗਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜੋ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਲੱਗਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸਨ (ਮੱਤੀ 13: 16, 17)।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਮਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਦਿਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਚ, ਉਹ ਬੰਦ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ: ਕਿਵੇਂ?

ਮਸੀਹ ਦੀ ਸੋਵਕਾਈ ਦੇ ਸਾਡੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗਦਾਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਾਰਣ ਹਨ: (1) ਅਲੰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝੋ; (2) ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਮੰਨੋ; (3) ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਝਾ ਕੀ ਹੈ। ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: (1) ਕਹਾਣੀ ਜਾਂ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਦੇ ਪਿਛੇਕੜ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਸੋ ਕਰੋ। (2) ਉਸ ਵਿਚ ਸਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ। ਕਈ ਵਾਰ, ਯਿਸੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਵੀ ਸਮਝਾਉਦਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 13: 18-23, 36-43)। ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਹ ਨੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਕੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ (ਲੂਕਾ 7: 42-47; 10: 29, 36, 37; 12: 40)। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਕੀ ਸੁਨੋਹਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਲੂਕਾ 15: 1-3; 18: 1)। ਕਈ ਵਾਰ ਸਿਰਫ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਚਿਆਈਆਂ ਦਾ ਆਮ ਗਿਆਨ ਹੀ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। (3) ਅਖੀਰ ਵਿਚ, ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਉਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹਕੀਕਤ ਤੇ ਕੀ ਚਾਨੁਣ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੋ।

ਤੀਜੇ ਚਰਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮਝ ਆ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਇਕ ਖਾਸ ਸਚਿਆਈ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਹਨ (ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਾਂਗੇ), ਪਰ ਖਬਰਦਾਰ, ਕਿਸੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੀ ਨਾ ਬਦਲ ਜਾਵੇ।¹⁵ ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਬਾਈਬੀਲ ਪਾਠ ਵਿਚ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਖਜ਼ਾਨਾ ਲੱਭਣ ਲਈ ਇਕ ਖੇਤ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਲਿਆ ਸੀ (ਮੱਤੀ 13: 44)। ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਇਹ ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਕੀਮਤੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ (ਜੋ, ਜ਼ਰੂਰ ਸੱਕ ਨਾਲ ਭਰੇ ਸਨ)। ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ, ਦੋ ਕਰਜਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਬੇਈਮਾਨ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਦੋ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੇਖਾਂਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ‘‘ਸਹੀ’’ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਲੂਕਾ 12: 39, 40 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਚੋਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਲੂਕਾ 18: 1-6 ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਅਧਰਮੀ ਠਹਿਰਾਵੇਗਾ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਆਮ ਨਿਆਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (1) ਵੱਧੇਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ‘‘ਰਾਜ’’ ਦੇ ਹੀ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 13: 24, 31, 33, 44, 45, 47)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਰਾਜ ਦੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਾਜ/ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ

ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਢੰਗ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।¹⁶ (2) ਦੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਅਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ, ‘‘ਬੀਜ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਹੈ’’ (ਲੂਕਾ 8: 11), ਜਦ ਕਿ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ, ਬੀਜ ‘‘ਰਾਜ ਦੇ ਪੁੱਤਰ’’ ਹੈ (ਮੱਤੀ 13: 38)। (3) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਅਲੰਕਾਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਨਵੀਂ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ‘‘ਕਿਸੇ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਰੱਖਣਾ’’ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।¹⁷

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਾ ਐਨਾ ਹੀ ਪਿਛੋਕੜ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਆਏ ਹੁਣ ‘‘ਮਸ਼ਰੂਮ ਦਿਨ’’ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ: ਉਦਾਹਰਣਾਂ

(ਮੱਤੀ 13:3-9, 18-33, 36-50; ਮਰਕੁਸ 4:3-9,
14-20, 26-32; ਲੂਕਾ 8:5-8, 11-15)

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਕਹੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ (ਮਰਕੁਸ 4: 2), ਪਰ ਮੱਤੀ ਨੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਨੌ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੱਸੇ ਹਨ। ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਮੱਤੀ ਵਾਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹੀ ਦੱਸੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੱਤੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਜੋ ਲੂਕਾ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ।

ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਮੱਤੀ 13: 3-9, 18-23; ਮਰਕੁਸ 4: 3-9, 14-20;
ਲੂਕਾ 8: 5-8, 11-15)

ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਆਪਣੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਕਰਕੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਸਹਿਦਰਸੀ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਹੈ? ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 4: 13)। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਇਕ ਕੁੰਜੀ ਮਿਲ ਗਈ:¹⁸ ਜੋ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਸੀ ਕਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਈ ਲੋਕ ਸਖਤ, ਉੱਪਰਲੇ ਮਨੋ ਜਾਂ ਦੋ ਮਨੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਖਾਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਵੀ ਸੀ। ਮਸੀਹ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਸਿੱਖਣਾ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਅਗਲੇ ਸਰਮਨ ਵਿਚ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਹ ਐਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਬੀਲ ਕੰਢੇ ਚਾਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲੱਗਾ: ਪਰੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਿੱਟੀ,¹⁹ ਪਥਰੀਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਕੰਡਿਆਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਨ।²⁰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸੁਣਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ,²¹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹੀ ਉਹ ਦੇ ਚੇਲੇ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 4: 10; ਲੂਕਾ 8: 9)।²² ਉਸ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਹਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮਨ ਵਚਨ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ‘‘ਭਲੇ ਅਤੇ ਬੁਰੇ’’ ਮਨ ਹੀ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਫਲ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੱਟਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੱਟਨਗੇ (ਲੂਕਾ 8: 15)।

ਰੋਜ਼ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਚਾਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਰਹਿਦੇ ਸਨ। ਸਖਤ ਦਿਲ ਛਰੀਸੀ

ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉੱਪਰਲੇ ਮਨ ਵਾਲੀ ਭੀੜ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮੋਅਜ਼ਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਰੋਮਾਂਚਿਤ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਕਸਦ ਦੇ ਅਸਲ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਯਹੂਦਾ ਵਾਂਗੂ ਦੋ ਦਿਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸਨ, ਜੋ ਮਾਇਆ ਦੇ ਮੋਹ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੇਨਾ 12: 6)। ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਭਲੇ ਮਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਠਕਰਾਇਆ, ਉਹਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਨੇ ਇਕ ਵਿਹਾਰਕ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਵਿਹਾਰਕ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ: ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ਬੁਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਵਚਨ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਹਨ।

ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉੱਗਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਮਰਕੁਸ 4: 26-29)

ਮਰਕੁਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੱਸਣ ਦੇ ਛੌਰਨ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਬੀਜ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੱਸਿਆ, ਜੋ ਵਾਢੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਵੱਧਦਾ ਰਿਹਾ¹³ ਇਹ ਆਮ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ¹⁴ ਪਿਛਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਾਂਗ ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਹੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬੀਜ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਮੰਨੀਏ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਜ਼ਰੂਰ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ:

- ਇੰਜੀਲ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਛੱਡਦੀ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਜਾਂ ਨਾ ਲੱਗੇ।
- ਬੀਜ ਨੂੰ ਉੱਗਣ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਹੋਣ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਲਈਏ।
- ਜੇ ਅਸੀਂ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਚਨ ਨੂੰ ਬੀਜਦੇ ਰਹੀਏ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਫਲ ਦੇਵੇਗਾ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3: 6)।

ਸੰਤਾਲੀ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦ ਮੈਂ ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਰੋਬਰਟਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, ਤਾਂ ਰੋਬਰਟਸ ਨੇ ਗੱਸਪਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਥਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੰਜੀਲੀ ਸਭਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤਕ, ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਇਸ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨਗੇ ਦਿਲੋ ਜਾਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕੋ ਬਹਿਤਰਿਸਮਾ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਲਾਲ ਦਾਗ ਨਾਲ ਭਰੇ ਮੁੰਹ ਵਾਲੀ ਇਕ ਕੁੜੀ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਬੀਜ ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਉੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉੱਗਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਉਹ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਵੱਡੀ ਹੋਈ, ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਛੇ ਮੁੰਡੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਣ ਗਏ। “ਅਸੀਂ . . . ਅੱਕ ਨਾ ਜਾਣੀਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਹੌਸਲਾ ਨਾ ਹਾਰੀਏ ਤਾਂ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਵੱਚਾਂਗੇ” (ਗਲਾਤੀਆਂ 6: 9; ਵੇਖੋ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਪੇਖੀ 11: 6)।

ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਮੱਤੀ 13: 24-30, 36-43)

ਯਿਸੂ ਨੇ ਬੀਜ ਦੇ ਵਧਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਆਖਿਆ: ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਣਕ ਬੀਜਣ ਦੇ ਛੋਰਨ ਬਾਅਦ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਬੀਜ ਦਿੱਤੀ। ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਕਣਕ ਦੇ ਬੀਜ ਦੀ ਵਾਗ ਲਗਦੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਦੇਵੇਂ ਉੱਗ ਰਹੇ ਸਨ²⁵ ਜਦ ਨੌਕਰਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉਸ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੀਜ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਬੀਜ ਨੂੰ ਪੁੱਟ ਦੇਣ। ਤਦ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਵਿਚ ਇਕ ਦੁਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਮਾਲਿਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਨਾ, ਮਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਣਕ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਪੁੱਟ ਲਓ’ (ਮੱਤੀ 13: 29)। ਉਸ ਨੇ ਵਾਢੀ ਤਕ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਵਧਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਕੇ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ (ਆਇਤ 30)।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ (ਆਇਤ 36)। ਉਸ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਵੈਰੀ ਸੈਤਾਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਾਢੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੁੱਗ ਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ (ਆਇਤ 39)। ਇਸ ਲੜੀ ਵਿਚ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਇਹ ਹੈ²⁶ 39 ਤੋਂ 43 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਝਲਕ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਬੁਰੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਗਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਗਈ, ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਆਪਣਾ ਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ (ਮੱਤੀ 18: 15-18; ਵੀ ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰੀਰਿਥੀਆਂ 5: 4, 5, 11, 13)। ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਦਲੀਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖੇਤ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜਗਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।’²⁷ ਜੋਨ ਕਾਰਟਰ ਮੰਨਦਾ ਸੀ, ‘... ‘ਰਾਜ ਦੇ ਪੁੱਤਰ’ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਗਤ ਦੇ ਅੰਤ ਤਕ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ [ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ] ਕਿਸੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਬੇਠੇਮੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਬੇਪਰਤੀਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।’²⁸

ਸ਼ਾਹਿਦ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੈਰੀ, ਸੈਤਾਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਰਾਈ ਦੇ ਬੀਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੀਰ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ

(ਮੱਤੀ 13: 31-33; ਮਰਕਸ 4: 30-32)²⁹

ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਬਾਈਬਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਿਨ ਆਖੇ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਖੇਪ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਧਣ ਵਾਲੇ ਬੀਜ ਭਾਵ ਰਾਈ ਦੇ ਦਾਣੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਬੀਜ ਤੋਂ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਦਰੱਬਰਤ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਕਾਰ

ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਈ ਦਾ ਬੀਜ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟਾ ਸੀ,³⁰ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਣਨ ਵਾਲਾ ਬੂਟਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ³¹ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹ ਦੀ ਲਹਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਸੀ ਪਰ ਬੀਜਣ ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਵਧ ਕੇ ਐਨਾ ਵੱਡਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਉਹ ਸੁਫ਼ਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਅੱਜ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਗਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਖਮੀਰ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ) ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਖੇਤ ਵਿਚ ਬੀ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਰੋਟੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਦੀ ਵੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਬਣਾਉਣੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ,³² ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬੈੱਡ ਬਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਔਰਤਾਂ ਗੁੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਆਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬੌੜਾ ਜਿਹਾ ਆਟਾ ਲੈ ਕੇ ਗਰਮ ਥਾਂ ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਬੈੱਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਆਟੇ ਨੂੰ ਗੁੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਆਟੇ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਖਮੀਰ ਫੈਲ ਕੇ ਸਾਰੇ ਆਟੇ ਨੂੰ ਖਮੀਰਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਆਟਾ ਛੁੱਲ ਜਾਂਦਾ। ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਲਈ ਫੇਰ ਉਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬੌੜਾ ਜਿਹਾ ਆਟਾ ਕੱਢ ਕੇ ਰੱਖ ਲੈਂਦੀਆਂ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਬੌੜਾ ਜਿਹਾ ਖਮੀਰ ਸੈਂਕੜੇ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ਆਟੇ ਨੂੰ ਖਮੀਰਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।

ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਰੂਪਕ ਫਰਕ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੰਰ ਤੇ ਰਾਈ ਦੇ ਦਾਣੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਾਲਾ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਵਚਨ ਵਿਚ ਐਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਲ ਕੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ³³ ਇਹ ਸਚਿਆਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਸਲਾ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ, ਜੋ ਟਰੁੱਸ਼ ਫਾਰ ਟੁੱਡੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਖਜ਼ਾਨੇ ਅਤੇ ਭਾਰੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਮੋਤੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਮੱਤੀ 13: 44-46)

ਮੱਤੀ 13 ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਖਾਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕਾਂਤ ਵਿਚ ਕਰੇ ਗਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਆਇਤ 36)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦੋਵੇਂ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਨ: ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ ਰੱਖੀ। ਇਕ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਖੇਤ ਵਿਚ ਖੜਾਨਾ ਮਿਲਿਆ (ਆਇਤ 44), ਜਦ ਕਿ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੋਤੀ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਉਹ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੀ (ਆਇਤਾਂ 45, 46)।³⁴ ਦੋਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਉਸ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਲ ਜਾਣ ਤੇ ਵੱਡੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਕਈ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਕ ਮਕਸਦ ਸਾਪੱਸ਼ਟ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲਾ-ਸ਼ੇਰੀ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਐਨੀ ਅਹਿਮ ਸੀ ਕਿ ਇਹਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਵੱਡੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਜਾਲ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (ਮੱਤੀ 13: 47-50)

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਲੜੀ ਗਲੀਲ ਦੀ ਸ਼ੀਲ ਵਿਚ ਉਸ ਜਾਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਮੁੱਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਚੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਆ ਗਈਆਂ। ਯਹਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ‘‘ਚੰਗੀਆਂ’’ ਅਤੇ ‘‘ਮਾੜੀਆਂ’’ ਸੁਣਨ ਤੇ ਝੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ‘‘ਸੁੱਧ’’ ਅਤੇ ‘‘ਅਸੁੱਧ’’ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਰੂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੰਭਾਂ ਅਤੇ ਚਾਨੇ ਵਾਲੀ ਮੱਛੀ ਖਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ (ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਖੀ 11: 9-12)। ਜਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁੱਧ ਅਤੇ ਅਸੁੱਧ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨੂੰ ਛਾਂਟਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਛਾਂਟਣ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਜੰਗਲੀ ਬੀਜ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਚੇਲਿਆਂ

ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਬਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘‘ਮੇਰੇ ਮਗਰ ਆਓ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਬਣਾਵਾਂਗਾ’’ (ਮੱਤੀ 4: 19)। ਹੁਣ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਐਨੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ‘‘ਆਉਣ ਤੇ’’ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਨਾ ਹੋਣ।

ਸਾਰ

ਉਸ ਦਿਨ ਯਿਸੂ ਨੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਰਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਸ੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਦੀਵਟ ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ ਦੀਵੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ (ਮਰਕੁਸ 4: 21, 22; ਲੂਕਾ 8: 16, 17) ਅਤੇ ਇਕ ਆਦਮੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਖਜਾਨੇ ਵਿਚ ਨਵੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ (ਮੱਤੀ 13: 52)। ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਹ ਪਾਠ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰਾਂਗੇ, ਅਗਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਦੇ ਪਾਰ ਜਾਣ ਦੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਫਰ ਅਤੇ ਉਸ ਸਫਰ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਔਕੜਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ ‘‘ਮਸਰੂਫ਼ ਦਿਨ’’ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਖਤਮ ਕਰਾਂਗੇ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਹਾਸਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ, ‘‘ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੱਭੇ ਕੁਝ ਸਮਝਿਆ? ਦੁਨੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘‘ਹਾਂ ਜੀ’’ (ਮੱਤੀ 13: 51)। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤ ਸਮਝ ਗਏ ਹੋਣ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤਕ ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ ਸੀ। ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪਾਠ ਤੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਲੜੀ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਤੋਂ ਡਾਇਦਾ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ: ‘‘ਚੌਕਸ ਰਹੋ ਜੋ ਕੀ ਸੁਣਦੇ ਹੋ’’ (ਮਰਕੁਸ 4: 24) ਅਤੇ ‘‘ਚੌਕਸ ਰਹੋ ਜੋ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਦੇ ਹੋ’’ (ਲੂਕਾ 8: 18)। ‘‘ਜਿਹ ਦੇ ਸੁਣਨ ਦੇ ਕੰਨ ਹੋਣ ਉਹ ਸੁਣੋ’’ (ਮਰਕੁਸ 4: 9; ਵੇਖੋ ਆਈਤ 23)।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਇਹ ਪਾਠ ਪਿਛਲੀ ਕਿਤਾਬ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਿੰਦਰੀ, 2 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ²ਕੁੱਲ ਮਿਲਦਾ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ‘‘ਵੱਡੇ ਸਮੂਹ’’ ਹਨ। ਦੂਜਾ ਸਮੂਹ ਲੂਕਾ 15: 1 – 16: 31 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਤੀਜਾ ਸਮੂਹ ਮੱਤੀ 21: 23 – 22: 14 ਭਾਵ ਮਰਕੁਸ ਅਤੇ ਲੂਕਾ ਵਿਚ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ³ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਦੋ ਕਰਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ‘‘ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ’’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ⁴ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੀਆਂ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ‘‘ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ’’ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਮੱਤੀ 11: 16 – 19 ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਸ੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ⁵‘‘ਬਿਨਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਆਖਦਾ ਸੀ,’’ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਕੰਢੇ ਦਿੱਤੀ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਯਿਸੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਢੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਤਾਂ ਵੀ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਉਹ ਉਸਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ ਹੈ। ⁶ਜ਼ਬੂਰ 78: 2 ਸਾਡੇ ਇਸ ਪਾਠ (ਮੱਤੀ 13: 35) ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਝ ਜ਼ਬੂਰ-ਨਵੀਸ ਆਸਾਪ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਉਠੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਵੀ। ⁷ਜੇ, ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਐਂਡ ਫਿਲਿਪ ਵਾਈ ਪੈਂਡਲਟਨ, ਦ ਫੋਰਡੋਲਡ ਗੌਸਪਲ ਆਰ ਏ ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ ਦ ਫੋਰ ਗੌਸਪਲਜ਼ (ਸਿਨਿਸਿਨਾਟੀ: ਸਟੈਂਡਰਡ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1914), 338. ⁸ਐੱਫ. ਲੇਗਰਡ ਸਮਿੱਖ, ਦ ਨੈਰੈਟਰ ਬਾਈਬਲ ਇਨ ਕਰੋਨਲੋਜੀਕਲ ਆਡਰ (ਯੂਨੀਨ, ਇਰਿਗਨ: ਹਾਰਵੈਸਟ ਹਾਊਸ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1984),

1394. ੧੫ੋਚ. ਆਈ. ਹੇਸਟਰ ਦ ਹਾਰਟ ਆਫ਼ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ (ਲਿਬਰਟੀ, ਮਿਜ਼ੋਰੀ: ਕਵਾਲਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1963), 147. ਹੇਸਟਰ ਨੇ ਇਕ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਕੈਂਬਿਜ਼ ਦੇ ਪੋਹੈਸਰ ਵਿਲੀਅਮ ਸੈਂਡੇ (1843–1920) ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ।¹⁰ ‘ਹਰਮੀਨਿਊਟਿਕਸ’ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

¹¹ਇਹ ਇਕ ਰੂਪ ਜਿਸ ਨੂੰ ‘ਵਿਸਤਾਰਤ ਅਲੰਕਾਰ’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਅਲੰਕਾਰ ਇਕ ਤੁਲਨਾ ਹੈ, ਜੋ ‘ਵਾਂਗ’ ਜਾਂ ‘ਜਿਵੇਂ’ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ।

¹²ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ‘ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇ ਸੂਚੀਆਂ ਲੱਭਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ।¹³ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ “proverb” ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਕਹਾਵਤ’ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ‘ਅਖਾਣ’ ਕਹਾਂਗੇ, ਪਰ ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ *parabole* (“parable”) ਹੈ।¹⁴ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ ਉਸ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੋਜ਼ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ, ਉਹ ਬਦਰੂਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਾਰ (ਲੂਕਾ 11:24–26) ਜਾਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ (ਲੂਕਾ 16:19–31) ਵਰਗੇ ਘੱਟ ਮਸ਼ੁਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ ਨੂੰ ‘ਪਰੀ ਕਥਾ’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ ਹਕੀਕਤ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਨ।¹⁵ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ।¹⁶ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਿੰਦਗੀ, 1 ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ‘ਸੁਰਗ ਦਾ ਰਾਜ਼’ ਪਾਠ ਵੇਖੋ।¹⁷ਜੋਨ ਫੈਕਲਿਨ ਕਾਰਟਰ, ਲੋਮੇਨ’ਸ ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ਼ ਦ ਗੌਸਪਲ (ਨੈਸ਼ਵਿਲੇ: ਬਾਡਮੈਨ ਪ੍ਰੈਸ, 1961), 89. ¹⁸ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ’ ਕਿਹਾ ਹੈ।¹⁹KJV ਵਿਚ ‘ਪਰੇ ਤੇ’ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਂ ਆਪਣੇ ਸਰਮਨ ਵਿਚ ਇਹੀ ਵਾਕ ਅੰਸ ਵਰਤਾਂਗ।²⁰ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੇ ਜੋ ਰੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤੇ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਟੀਕਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ’ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘... ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ ... ਸੁਣੋ’ (ਮੱਤੀ 13:18), ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸੇ ਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

²¹ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ ਦੇ ਛੋਰਨ ਬਾਅਦ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲੀਆਂ ਦੇ ਭੀੜ ਤੋਂ ਅੱਡ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵਕਤ, ਉਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਰੇਤ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਚੇਲੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਸਨ।²²ਬਾਈਬਲ ਭਾਵੇਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਦੀ ਹੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ (ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ), ਪਰ ਮਰਕੁਸ 4:34 ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ‘ਆਪਣੇ ਹੀ ਚੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਦੱਸਦਾ ਸੀ।’²³ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ‘ਆਪੇ ਵਧਣ ਵਾਲੇ ਬੀਜ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ’ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।²⁴ਕਣਕ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਖੇਤ ਬੀਜਣ ਅਤੇ ਕੱਟਣ ਵੇਲੇ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਖਾਦ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਬੂਟਿਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪੋਲੀ ਪੈ ਜਾਵੇਗੀ।²⁵ਮੇਰੀ NASB ਵਾਲੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ‘ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ’ ਤੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਹੈ: ‘ਜਾਂ ਡਰਨੇਲ ਭਾਵ ਕਣਕ ਵਰਗੀ ਨਦੀਨ।’²⁶ਦੂਜਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ ਜਾਲ ਦਾ ਹੈ।²⁷ਮੈਕਗਰਵੇ ਅਤੇ ਪੈਂਡਲਟਨ, 339. ²⁸ਕਾਰਟਰ, 132. ²⁹ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਲੜੀ ਵਿਚਲੇ ਕਈ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਇਕ ਹੈ।³⁰ਯਿਸੂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿ ਰਾਈ ਦਾ ਬੀਜ, ‘ਸਭ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,’ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਥਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਸਮਿਆਂ ਅਤੇ ਥਾਂਵਾਂ ਲਈ ਢੁਕਦੇ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਜੇ ਉੱਥੇ ਰਾਈ ਦਾ ਬੀਜ ਖਰੀਦ ਸਕੋ ਤਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੀਜ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਓ ਕਿ ਇਹ ਬੀਜ ਕਿੰਨਾ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

³¹ਫੇਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਥਾਂ ਦੇ ਰਾਈ ਦੇ ਬੂਟੇ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਉਵੇਂ ਹੀ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਰੋਬਰਟਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਰਾਈ ਦੇ ਪੌਦੇ ਘੋੜੇ ਤੇ ਬੈਠੇ ਆਦਮੀ ਜਿੰਨੇ ਉੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ³²ਉਸ ਜਮਾਨੇ ਵਿਚ ਪੈਕ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਥੈਂਡ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ³³ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਖਮੀਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੁਰੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਮੱਤੀ 16:6; 1 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 5:6–8; ਗਲਾਤੀਆਂ 5:9)। ਰਾਈ ਦੇ ਬੀਜ ਅਤੇ ਖਮੀਰ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਅਸਰ ਦੇ ਪਿਲਾਫ਼ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਲਗਦਾ ਹੈ। ³⁴ਤੁਸੀਂ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਬਖਰੀ ਦਾ “ਖਜ਼ਾਨਾ” ਅਚਨਚੇਤ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਖੂਬ ਭਾਲ ਕਰਨ ਤੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਚਿਆਈ ਮਿਲਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤਰੀਕਾ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅਚਾਨਕ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ।